

обуздания „бashiбозукъ“, всички дѣла на който добиватъ правителствена санкция. Красната българска земя плувва въ кръвта на младо и старо, които минаха подъ ятагана на освирѣпълия мусюлманинъ поради единствената имъ вина, че смѣло и громко се провикнаха: Свобода! Свобода!... Непразни жени, български майки, бѣха разпарвани, за да се убиватъ дѣцата въ утробите имъ. Общественитѣ площиади сѫ били пълни съ купове женски скелети, носящи слѣди отъ разпарянето...

Това сѫ известнитѣ жестокости на турцитѣ — въ Батаќъ — 1876 год. Грабежитѣ, убийствата, обезчестяванията и пожаритѣ, извѣршени тогава надъ беззащитната българска „рая“, всички тия звѣрства и прѣстѣпления сѫ тѣй многочисленни и чудовищни, щото прѣдъ тѣхъ блѣднѣятъ всички подобни примѣри въ съвременната история, даже и каквите може да ни прѣдстави и най-силното човѣшко въображение.

Тия дѣла на жестокостъ сѫ тѣй низки, че умѣтъ се отказва да ги разбира, а езикътъ и перото да ги прѣдаде... Цѣла Европа, съ изключение на нейнитѣ правителства, които имаха интересъ да подкрѣпятъ подровенитѣ основи на Отоманская империя съ нравствена даже и материална помощъ, застана вкаменена прѣдъ ужаситѣ, що се вършеха въ малката хубава България. Посрѣдъ общия повикъ на негодуване и възмущение велики просвѣтени маже пледираха въ защита на окървавената България, въ името на свободата и правото. Това сѫ Викторъ Хюго, Гладстонъ и цѣла плеада велики славянѣ — Аксаковъ, Тютчевъ, Хомя-